

N:o 62.

Ank. till Riksd. kansli den 16 maj 1903, kl. 8 e. m.

Betänkande, angående beräkning af vissa bevilningar för år 1904.

Jämlikt § 40 riksdagsordningen får bevillningsutskottet härmed afgifva förslag till beräkning af de särskilda bevilningarnas belopp för år 1904; innefattande detta förslag icke blott tull-, post-, stämpel-, brännvinstillverknings- och hvitbetssockertillverkningsmedlen, utan äfven afkastningen af bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter, äfvensom afkastningen af ej mindre den inkomstskatt och punschskatt, som Riksdagen för år 1904 sig åtagit, än äfven den af Riksdagen beslutade maltskatten.

1:o.

Tullmedlen.

Tullmedlen, hvilka vid nästlidet års riksdag för innevarande år beräknades till 48,500,000 kronor, hafva i bruttoinkomst inbragt:

Bih. till Riksd. Prot. 1903. 5 Saml. 1 Afd. 50 Haft. (N:o 62).

år 1899.....	kronor	60,051,428:—
» 1900.....	»	57,360,266:—
» 1901.....	»	49,341,561:—
eller i medeltal för dessa tre år	»	55,584,418:—
samt år 1902	»	55,859,717:—

I underdånig skrifvelse den 11 december 1902 angående inkomstberäkningen för år 1904, hvilken skrifvelse finnes bilagd Kungl. Maj:ts till innevarande Riksdag aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof, har statskontoret, under anförande, att ifrågavarande statsinkomst icke kunde tillförlitligen bedömas för den tid, 1904 års statsreglering afsåge, likväl ansett nämnda inkomstitel kunna för år 1904 upptagas till enahanda belopp, med hvilket statskontoret uppförde densamma i sitt år 1901 afgifna förslag till inkomstberäkning för år 1903, eller 49,000,000 kronor.

Af det den 12 januari innevarande år hållna statsrådsprotokoll öfver finansärenden, hvilket protokoll finnes bilagdt Kungl. Maj:ts förberörda proposition angående statsverkets tillstånd och behof, inhämtas, att chefen för finansdepartementet, vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t, under erinran, hurusom tullmedlen i medeltal för åren 1899—1901 ingått med 55,584,418 kronor och för år 1902, enligt meddelande från generaltullstyrelsen, utgjort 55,856,727 kronor 28 öre, vidare anført, att oafsedt såväl den minskning i tullinkomst, som, i händelse af bifall till väckt förslag om borttagande af tullen å omalen majs, beräknats uppstå med 550,000 kronor, som ock den omständigheten att i tullbeloppet för år 1902 till följd af förändrad bokföring inginge ett belopp af 1,818,650 kronor 86 öre, hvilket belopp under föregående år bokförts framför linjen såsom deponerade tullmedel, men på grund af nådig föreskrift vid 1902 års ingång uppdebiterats inom linjen, inkomsten af gällande tullsatser kunde beräknas 2,000,000 kronor högre än statskontoret föreslagit, eller till 51,000,000 kronor. I enlighet härmed och under förutsättning af bifall till jämväl föreslagen höjning af tullsatserna för brännvin, sprit och likörer samt vin af viss alkoholhalt, hvilken höjning, med ledning af införseln af sagda varor under åren 1897—1901, beräknats inbringa en ökad inkomst för brännvin, sprit och likörer af omkring 748,000 kronor och för vin af omkring 649,000 kronor, ansåg chefen för finansdepartementet tullmedlen för innevarande år böra beräknas till 52,397,000 kro-

nor. Kungl. Maj:t har ock i statsregleringen upptagit inkomsterna af denna skattetitel till nyssnämnda belopp, 52,397,000 kronor.

Ehuruväl Kungl. Maj:ts proposition om borttagande af tullen å omalen majs blifvit af Riksdagen afslagen, samt vid sådant förhållande en ökning af tullinkomsterna utöfver det belopp, Kungl. Maj:t föreslagit, torde vara att påräkna, anser likväl utskottet, med hänsyn särskildt till den minskade införsel af brännvin, sprit och likörer samt vin, som kan förväntas blifva en följd af de för dessa varor höjda tullsatserna, försiktigheten bjuda, att tullinkomsterna upptagas med något lägre belopp, än det Kungl. Maj:t föreslagit.

Utskottet hemställer fördenskull,

att tullmedlen måtte för år 1904 beräknas
till kr. 52,000,000: —

2:o.

Postmedlen.

Vid nästlidet års riksdag beräknades postmedlen för innevarande år till 13,340,000 kronor.

Ifrågavarande medel utgjorde:

år 1899	kronor	11,121,372: —
» 1900	»	11,883,965: —
» 1901	»	12,842,134: —
eller i medeltal för dessa tre år ...	»	11,949,157: —
samt belöpte sig år 1902 till.....	»	14,007,635: —

Postmedlen äro, enligt hvad statskontoret i sin ofvan omförmälda skrifvelse till Kungl. Maj:t uppgifvit, för år 1904 beräknade till 14,715,000 kronor och jämväl af statskontoret med samma belopp upptagna. I denna beräkning har Kungl. Maj:t icke vidtagit någon förändring; och då icke heller utskottet har något att därvid erinra, hemställer utskottet,

att postmedlen måtte för år 1904
beräknas till kr. 14,715,000: —
Transport kr. 66,715,000: —

Transport kr. 66,715,000:—

3:o.

Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Dessa afgifter hafva utgjort:

år 1899	kronor	1,105,608:—
» 1900	»	1,113,547:—
» 1901	»	1,184,147:—

eller i medeltal för

dessa tre år	»	1,134,344:—
samt år 1902 ...	»	975,787:—

Beträffande ifrågavarande inkomstitel har statskontoret i sin ofvan omförmälda, den 11 december 1902 dagtecknade skrivelse anfört följande:

»Då till följd af föreskrift i lagen för Sveriges riksbank den 2 maj 1897, § 41, samtliga enskilda banker komma att efter 1904 års ingång hafva upphört med sin sedelutgifning, kommer största delen af den inkomst, som bokföres under förevarande titel, att bortfalla, med anledning hvaraf statskontoret finner sig böra föreslå inkomstitelns beräkning för år 1904 till ett till 250,000 kronor nedsatt belopp.»

Kungl. Maj:t har, i enlighet med statskontorets hemställan, upptagit bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter för år 1904 med ofvannämnda belopp 250,000 kronor.

Då utskottet icke har något att emot denna beräkning erinra, hemställer utskottet,

att bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter måtte för år 1904 beräknas till kr. 250,000:—

Transport kr. 66,965,000:—

Transp. kr. 66,965,000: —

4:o.

Stämpelmedlen.

Stämpelmedlen, som för innevarande år beräknats till 6,500,000 kronor, hafva utgjort:

år 1899	kronor	8,211,636: —
» 1900	»	6,606,207: —
» 1901	»	6,103,024: —
eller i medeltal för dessa tre år	»	6,973,622: —
samt år 1902	»	7,311,320: —

Enligt uppgifter från finansdepartementet för åren 1999, 1900 och 1901 hafva de stämplor, som användts till nedannämnda handlingar, uppgått till följande belopp:

	1899.	1900.	1901.
handlingar till lagfartsprotokoll.....	2,281,428 80	2,119,793 70	2,030,280 25
d:o till in-teckningsprotokoll ...	435,053 40	448,946 36	429,856 20
d:o till äktenskapsförordsprotokoll	4,440 —	4,820 —	4,700 —
dito till bouppteckningsprotokoll	3,463,047 33	1,788,853 40	1,592,487 18
summa	6,183,969 53	4,362,413 46	4,057,323 63

Stämpelafgiften för spelkort, som utgår med 50 öre för hvarje kortlek, har inbragt:

år 1899	kronor	141,984: 50
» 1900	»	142,635: —
» 1901	»	145,854: —

Transp. kr. 66,965,000: —

Transp. kr. 66,965,000: —

I sin ofvanberörda skrifvelse har statskontoret — under erinran att år 1899 i stämpelbeloppet för handlingar till bouppteckningsprotokoll inginge afgift för en enda bouppteckning med omkring 1,800,000 kronor — icke funnit anledning att föreslå någon förändring i inkomstitelns beräkning för år 1904.

Af det vid Kungl. Maj:ts proposition fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden af den 12 januari innevarande år inhämtas, att chefen för finansdepartementet vid föredragningen af detta ärende till en början erinrat, att med den jämförelsevis ringa omfattning, hvori stämpelskatten hittills i vårt land tagits i anspråk, erbjöde sig tillfälle att genom utsträckt användande af denna skatteform tillföra statsverket ökade inkomster, hvarefter departementschefen vidare anfört, att det bidrag till fyllande af statens behof, som redan nu borde uttagas genom ökad stämpelskatt, syntes lämpligen kunna vinnas genom införande af stämpelafgift för inrikes växlar, bankanvisningar och postremissväxlar, samt att enligt verkställda beräkningar statsverket genom den ifrågasatta utsträckningen af stämpelskatten skulle beredas inkomst genom stämpel å inrikes växlar af 650,000 kronor och genom stämpel å bankanvisningar och postremissväxlar af 300,000 kronor, eller sammanlagdt 950,000 kronor. Departementschefen hemställde därför, under förmälan att han icke hade något att erinra emot statskontorets beräkning af stämpelmedlen till 6,500,000 kronor, att, under förutsättning af bifall till förenämnda förslag om stämpelbeläggning af inrikes växlar, bankanvisningar och postremissväxlar, stämpelmedlen måtte för år 1904 beräknas till 7,450,000 kronor.

I öfverensstämmelse härmed har Kungl. Maj:t föreslagit beräkningen af ifrågavarande statsinkomst till 7,450,000 kronor.

Sedan emellertid den af Kungl. Maj:t framlagda propositionen angående den här ofvan oförmälda utsträckningen af stämpelskatten blifvit af Riksdagen afslagen, finner sig utskottet, som icke har någon erinran att göra mot

Transp. kr. 66,965,000: —

Transp. kr. 66,965,000: —
den af statskontoret verkställda beräkningen af ifrågavarande
statsinkomst, böra hemställa

att stämpelmedlen måtte för år 1904
beräknas till kronor 6,500,000: —

5:o.

Brännvinstillverkningsskatten.

Brännvinstillverkningen i riket har enligt uppgift i
statskontorets ofvanberörda skrifvelse af den 11 december
1902 utgjort:

år 1897	liter	36,295,172
» 1898	»	38,654,829
» 1899	»	46,208,645
» 1900	»	43,743,887
» 1901	»	48,084,865

eller i medeltal för dessa fem år » 42,597,479

Medeltalet för femårsperioden 1896—1900 utgjorde
39,541,340 liter.

Enligt hvad utskottet inhämtat från finansdepartemen-
tets kontroll- och justeringsbyrå har tillverkningen uppgått
under år 1902 till 43,949,174 liter och under de tre första
månaderna af innevarande år till 15,294,545 liter.

Beträffande tillverkningsskatten meddelas i statskon-
torets nyssnämnda skrifvelse följande öfversikt för femårs-
perioden 1897—1901.

	Influten skatt.	Restitution för		Statsverket behållet.
		denaturerad brännvin.	för högt erlagd skatt.	
År 1897.....	18,438,057	919,989	5,643	17,512,425
» 1898.....	20,004,608	992,768	6,481	19,005,359
» 1899.....	20,889,190	1,104,593	9,080	19,775,517
» 1900.....	21,708,416	1,285,504	8,686	20,414,226
» 1901.....	21,854,169	1,306,523	4,537	20,543,109

Transp. kr. 73,465,000: —

Transp. kr. 73,465,000: —

Under år 1902 belöpte sig skatten till 19,553,632 kronor, och utgick under samma år restitution af tillverkningsafgift för denaturerad och skattefritt brännvin med 1,409,104 kronor, i följd hvaraf statsverkets behållna inkomst af denna skatttitel under år 1902 utgjort 18,144,528 kronor.

I sin omförmälda skrifvelse har statskontoret — under anförande att ifrågavarande statsinkomst i medeltal för de senaste tre åren uppgått till 20,244,284 kronor — hemställt, att brännvinstillverkningsskatten måtte i 1904 års riksstat upptagas med enahanda belopp som i senast fastställda stat, eller 20,500,000 kronor.

Af det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 12 sistlidne januari inhämtas, att chefen för finansdepartementet vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t — efter erinran, att det behof af ökade statsinkomster, för hvilket nya tillgångar måste beredas, lämpligen syntes bära fyllas genom, bland annat, höjning af brännvinstillverkningsskatten, en höjning, som påkallades redan af den jämväl föreslagna maltskatten — anført, att han icke hade något att erinra mot statskontorets beräkning af nu ifrågavarande inkomsttitel för år 1904 till 20,500,000 kronor, hvilket belopp svarade mot en tillverknings af 41,000,000 liter, samt att med sistnämnda siffra till utgångspunkt den föreslagna höjningen af brännvinstillverkningsskatten med 15 öre för liter skulle gifva till resultat 6,150,000 kronor. I anledning häraf hemställde departementschefen, att ifrågavarande skatt måtte upptagas till ett belopp af 26,650,000 kronor.

Med sistnämnda belopp har ifrågavarande statsinkomst jämväl blifvit uppförd i Kungl. Maj:ts förslag till statsreglering för år 1904.

Genom beslut den 29 sistlidne januari har Riksdagen bifallit den af Kungl. Maj:t föreslagna höjningen af brännvinstillverkningsskatten med 15 öre för liter.

Då emellertid i följd af den ökade skatten någon minskning i brännvinstillverkningen torde kunna förväntas, har

Transp. kr. 73,465,000: —

Transp. kr. 73,465,000: —
 utskottet ansett lämpligt, att beräkningen af ifrågavarande
 statsinkomst icke upptages så högt, som af Kungl. Maj:t be-
 räknats; utan tillåter sig utskottet föreslå,

att brännvinstillverkningskatten
 måtte för år 1904 beräknas till... kr. 25,700,000: —

6:o.

Hvitbetssockertillverkningsafgiften.

Inkomsten af denna skattetitel har utgjort:

år 1899	kr. 7,483,948: —
» 1900	» 9,946,573: —
» 1901	» 12,605,642: —
» 1902	» 7,775,960: —

Under nedannämnda år har vid samtliga fabriker inom
 landet afverkats följande myckenhet hvitbetor:

1897—1898	716,141 ton.
1898—1899	480,932 »
1899—1900	622,047 »
1900—1901	875,911 »
1901—1902	903,792 »
1902—1903	553,516 »

För all tillverkning af hvitbetssocker skall enligt gäl-
 lande föreskrifter erläggas tillverkningskatt i förhållande
 till det utbyte i råsocker, som de för tillverkningen an-
 vända hvitbetor antagas lämna, och skall skatten utgöra
 hälften af gällande tullsats för utländskt råsocker af mör-
 kare färg än n:o 18 af den i världshandeln antagna hol-
 ländska standard, eller, då sagda tullsats är 23,5 öre för
 kilogram, 11,75 öre för kilogram.

I sin förut omförmälda skrifvelse har statskontoret
 — efter erinran att vid 1901 års riksdag det beräknade
 utbytet i råsocker blifvit höjdt från det förut bestända 10,5

Transp. kr. 99,165,000: —

Transp. kr. 99,165,000:—

procent till 11,5 procent, hvilken höjning skulle träda i kraft den 1 september 1901, i sammanhang hvarmed skatten, i 1901 års riksstat beräknad till 9,000,000 kronor, för år 1902 bestämdes till 10,500,000 kronor, äfvensom att då enligt 1902 års Riksdags beslut, sockerutbytet af betorna från och med den 1 september sagda år beräknats till 12 procent, skatten beräknats komma att år 1903 inflyta med 11,500,000 kronor — vidare anför, att beloppet af ifrågasvarande inkomsttitel naturligen vore i väsentlig grad beroende af utfallet af betskörden. Statskontoret ansåg dock den af en svag skörd beroende nedgången i skattens afkastning i regeln motvägas af en ökning i tullinkomsten för utifrån infördt socker, där icke, såsom för närvarande vore fallet, från föregående kampanjer kvarläge betydande lager af socker. Dessa lager kunde dock på grund af 1902 års svaga betskörd antagas inom den närmaste tiden varda förbrukade; och skulle därför utfallet äfven af 1903 års betskörd ställa sig ofördelaktigt, torde import af utländskt socker vara att förvänta. Med afseende härå ansåg statskontoret hvitbetssockertillverkningsafgiften bära för år 1904 beräknas till 12,000,000 kronor.

I denna beräkning har Kungl. Maj:t icke vidtagit någon förändring; och då icke heller utskottet har något att därvid erinra, hemställer utskottet,

att hvitbetssockertillverkningsafgiften måtte i riksstaten för år 1904 upptagas med kr. 12,000,000:—

7:o.

Inkomstskatten.

Rörande afkastningen af den inkomstskatt, som Riksdagen för år 1904 åtagit sig, torde man i saknad af er-

Transp. Kr. 111,165,000:—

Transp. kr. 111,165,000:—

farenhet om verkningarna af de för skattens utgörande bestämda grunder, i likhet med hvad som ägde rum vid 1902 års riksdag, icke kunna verkställa annat än en approximativ beräkning. Vid sistlidet års riksdag uttalades af utskottet den uppfattningen, att nödig varsamhet syntes kräfvä, att ifrågavarande skatt icke torde böra beräknas högre än Kungl. Maj:t då ansåg för statsverket erforderligt eller till 10,500,000 kronor; och blef i enlighet härmed skatten med sistnämnda belopp uppförd i 1903 års statsreglering.

I det förslag till inkomstskatt för år 1904, som af Kungl. Maj:t för innevarande Riksdag framlagts, hade föreslagits endast den ändring, att skattskyldighet för inkomst af fast egendom skulle inträda, så snart fastighetsinkomsten uppginge till minst 300 kronor, och skatt utgå för fastighetsinkomstens hela belopp, såvida skattskyldigs behållna inkomst i dess helhet uppginge till 300 kronor eller därutöver. Den ökade inkomst för statsverket, som häraf kunde blifva en följd, ansåg chefen för finansdepartementet icke kunna annat än mycket approximativt beräknas; men antog likväl departementschefen, att densamma komme att uppgå till i rundt tal 500,000 kronor. Under förutsättning af bifall till berörda ändring har Kungl. Maj:t föreslagit beräkningen af ifrågavarande skattetitel till 11,000,000 kronor.

Då emellertid Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts ofvannämnda ändringsförslag, beslutit, att den vid 1902 års riksdag för innevarande år antagna förordning om inkomstskatt skall fortfarande under år 1904 gälla med endast viss mindre ändring af det vid förordningen fogade uppgiftsformulär, samt således nyss angifna förutsättning för ökning af den beräknade inkomsten af skatten icke blifvit uppfyllt, anser utskottet denna inkomst icke böra beräknas högre än som var fallet vid nästlidet års riksdag.

Utskottet hemställer alltså,

Transp. kr. 111,165,000:—

Transp. kr. 111,165,000: —
att inkomstskatten för år 1904
måtte beräknas till kr. 10,500,000: —

8:o.

Punschskatten.

Rörande afkastningen af den särskilda stämpelafgift för försäljning af punsch, som blifvit genom innevarande Riksdags beslut bestämd, torde någon säker beräkning svårigen kunna göras. Chefen för finansdepartementet har enligt ofvan omförmälda statsrådsprotokoll — efter erinran, att han funnit sig böra föreslå höjning af ifrågavarande afgift från det af särskilda kommitterade föreslagna belopp, 30 öre för liter, till 60 öre för liter — rörande den sannolika afkastningen af samma afgift anfört följande:

»Beräknadt efter det medeltal liter enligt förslaget skattskyldig punsch, som inom landet afyttrats under femårsperioden 1896—1900, eller omkring 2,600,000, skulle således skatten årligen inbringa 1,560,000 kronor. Beträffande de med punschstämpelns införande förenade utgifter har statskontoret i förenämnda underdåniga yttrande, med åberopande af en af riksbankens sedeltryckeriföreståndare uppgjord kostnadsberäkning, meddelat, att statskontoret sökt göra ett öfverslag öfver nämnda utgifter och därvid utgått från antagandet af en årlig åtgång af 6,000,000 enkla belägningsstämplar och 100,000 dubbla belägningsstämplar samt af ett papperspris af 30 kronor för 1,000 blad. Förutom kostnaden för första uppsättningen af tryckmateriel och perforeringsmaskiner, af sedeltryckeriföreståndaren beräknad till 7,150 kronor, skulle under nyssberörda antagande den årliga omkostnaden för punschstämplarnas anskaffande belöpa sig till omkring 24,000 kronor.

Enligt hvad statskontoret jämväl erinrat, böra utgifterna för punschstämplarnas anskaffande i likhet med utgifterna för kortkonvolut utgå af det å sjunde hufvudtiteln upp-

Transp. kr. 121,665,000: —

Transp. kr. 121,665,000:—

förda förslagsanslaget till stämpelomkostnader. Vid anmälan af de frågor, som röra regleringen af utgifterna under sjunde hufvudtiteln, har jag också för afsikt att föreslå Eders Kungl. Maj:t att hos Riksdagen göra framställning om höjning af berörda anslag; och torde afkastningen af den särskilda afgiften för punsch här böra beräknas till 1,524,000 kronor.

Åberopande hvad jag nu anfört och under förutsättning af bifall till det förslag om särskild afgift för punsch, jag ämnar underställa Eders Kungl. Maj:ts pröfning, hemställer jag i underdånighet, att bland statsverkets inkomster i förslaget till riksstat måtte upptagas skatttiteln punschskatt med beräknad afkastning af 1,524,000 kronor.»

Med sistnämnda belopp, 1,524,000 kronor, har ifrågasvarande statsinkomst jämväl blifvit uppförd i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof för år 1904.

Under erinran, att stämpelafgiften för försäljning af punsch blifvit, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, af Riksdagen bestämd till 60 öre för liter, får utskottet, med hänsyn därtill, att i följd af den ganska betydliga prisförhöjning å denna vara, som i följd af afgiften kommer att inträda, någon minskning i konsumtionen däraf torde kunna förväntas, hemställa, att ifrågasvarande inkomsttitel upptages med ett något mindre belopp än Kungl. Maj:t föreslagit.

Utskottet hemställer alltså,

att stämpelafgiften för försäljning af punsch för år 1904 beräknas till kr. 1,300,000:—

9:o.

Maltskatten.

Enligt det af Kungl. Maj:t till innevarande Riksdag framlagda förslag till förordning angående tillverkning och

Transport kr. 122,965,000:—

Transport kr. 122,965,000: —

beskattning af maldrycker hade på grund af verkställda beräkningar ifrågavarande skatt antagits komma att inbringa ett belopp af omkring 6,300,000 kronor; och har skatten i statsregleringen upptagits med nämnda belopp. Då emellertid Riksdagen i väsentlig grad nedsatt de föreslagna skattesatserna, blifver häraf en gifven följd, att äfven skatten bör nedsättas. Enligt en af utskottet i dess memorial n:o 60 i detta hänseende gjord beräkning skulle en maltskatt, efter de af Riksdagen beslutade skattesatserna, antagas kunna inbringa något öfver 2,900,000 kronor. Denna beräkning är emellertid uppgjord på grund af förhållandena inom bryggeriindustrien under år 1897; men då, såsom utskottet i sitt ofvannämnda memorial jämväl framhållit, antagligt är, att maltafverkningen numera öfverstiger maltafverkningen år 1897, har utskottet ansett, att denna skatt kan utan fara för mistag beräknas till 3,000,000 kronor.

Utskottet hemställer fördenskull,

att maltskatten för år 1904 måtte beräknas till.....	kr. 3,000,000: —
	Summa kr. 125,965,000: —

Stockholm den 16 maj 1903.

På bevillningsutskottets vägnar:

J. BROMÉE.